

วารสาร มหาจุฬาราชการ Mahachula Academic Journal

ISSN : 2408 1078 (Print)

ISSN : 2651-2440 (Online)

ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม – เมษายน ๒๕๖๘ Vol.12 No.1 January – April 2025

● วัตถุประสงค์

วารสารมหาจุฬาราชการ เป็นวารสารวิชาการ ราย ๔ เดือน (ปีละ ๓ ฉบับ) คือ ฉบับที่ ๑ เดือน มกราคม-เมษายน, ฉบับที่ ๒ เดือน พฤษภาคม-สิงหาคม, ฉบับที่ ๓ เดือน กันยายน-ธันวาคม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัยด้านพระพุทธศาสนา เพื่อให้บริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่สังคม เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดทางพระพุทธศาสนา เพื่อสนับสนุนให้เกิดวารสารทางวิชาการกลางของมหาวิทยาลัย ในการเผยแพร่บทความวิชาการและบทความวิจัยแก่ผู้บริหาร คณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนิสิต นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา พระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ในขอบข่ายเนื้อหา สาขาวิชาสังคมวิทยา ศิลปศาสตร์และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ เปิดรับบทความ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

- บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาราชการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาราชการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร
- ทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย ๒ ท่านต่อ ๑ บทความ
- ทรัพย์สินและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสารมหาจุฬาราชการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทรัพย์สินของความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ วารสารมหาจุฬาราชการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒)

● **เจ้าของ**

กองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ห้อง ๓๐๕ เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ถ.พหลโยธิน ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐๓๕ ๒๔๘๐๐๐ ต่อ ๘๗๗๓, โทรสาร ๐๓๕ ๒๔๘๐๑๓

● **ที่ปรึกษาวารสารมหาจุฬารวิชาการ**

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.	ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์
พระพรหมวัชรธีรอาจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.	อธิการบดี
พระเมธีวราญาณ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	คณบดีคณะพุทธศาสตร์
พระมหาบัณฑิต ปณฺธิตเมธี, ดร.	คณบดีคณะครุศาสตร์
พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินโน, รองศาสตราจารย์ ดร.	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
พระอุดมสิทธิธนายก, รองศาสตราจารย์ ดร.	คณบดีคณะสังคมศาสตร์

● **บรรณาธิการ**

รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ่ง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

● **หัวหน้ากองบรรณาธิการ**

นายสุญา ศิริธัญญาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

● **กองบรรณาธิการ :**

พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ พรหมเลิศ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ มั่งมีสุขศิริ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน	สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณอง ปาลิภัทรางกูร	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นายสุภูฐาน สุตาจันทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

● **คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (Peer Review)**

สาขาวิชา ศาสนา, ปรัชญา, พระพุทธศาสนา, ครุศาสตร์, มนุษยศาสตร์, สังคมศาสตร์

■ **ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

พระพรหมวัชรธีรจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.

พระเมธีวัชรบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง

รองศาสตราจารย์ ดร.เวทย์ บรรณกรกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม

รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศรีนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤต ศรียะอาจ

รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวัฒน์ ศรีเครือดง

รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูร สุธะใจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระกาญจน์ กนกกมลเศ

พระธรรมวชิรปัญญาจารย์, รองศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ ดร.จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ศุภพร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เริงชัย หมั่นชนะ

■ **ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย**

ศาสตราจารย์ พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ

ศาสตราจารย์ ดร.วัชร งามจิตรเจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนิท

รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนียง เลื่อมใส

รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา จันทรแก้ว

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชชุดา หนูวิไล

รองศาสตราจารย์ ดร.เมธาวิ อุดมธรรมานุภาพ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน

รองศาสตราจารย์ ดร.สนธิ สัตโยภาส

รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมศรี ไชยศรี

รองศาสตราจารย์ สยาม คำปรีดา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิญ รักสัตย์

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนา

รองศาสตราจารย์ ดร.นลินี ณ นคร

ราชบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(๔)

รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ มั่งมีสุขศิริ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน
ดร.ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ

มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

● ฝ่ายประสานงานและจัดการ

ประสานงานจัดการและพิสูจน์อักษร

พระมหาขวัญชัย ปุตุตวิโสโส
พระมหาทรงชัย วิชยเกรี
นายสุกษาน สุดาจันทร์
นางสาวสังเวียน พู่เฟื่อง
นายณัฐวุฒิ วงษ์ภา

พระมหาธิติ อนุภทโท
นายศิลป์ชัย วงษ์จำนงค์
นางสาวสุจิตรา ชวดรัมย์
นางสาวภักนิช พิมพา

งานสมาชิก

พระมหาทรงชัย วิชยเกรี

บันทึกข้อมูล

นายจิระศักดิ์ ธารสุขกระจำง

งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นายณพดล เพ็ญประชุม

● นิติกร

นายธวัช แยมปัว

● ภาพ/ศิลปะ

พระมหาสุระศักดิ์ ธีรวโส

นายสมบุญณ์ เพ่งพิศ

● ออกแบบปก

พระพลวัฒน์ พวงปากกา

- จัดรูปเล่ม

นายสมบูรณ์ เฟ่งพิศ

- พิมพ์ที่

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดสุรินทร์ ๓๓๑๗๐

โทรศัพท์ ๐๓๕ ๒๔๘ ๐๐๐ ต่อ ๘๕๕๕-๘๕๕๕ โทรสาร ๐๓๕ ๒๔๘ ๐๐๐ ต่อ ๘๕๕๕

- จำนวนที่ตีพิมพ์ ๑๐๐ เล่ม

วารสารมหาจุฬาริชาการ
เป็นสมาชิกเครือข่ายวารสารวิชาการ
ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (JSH)

บทบรรณาธิการ

วารสารมหาจุฬาริชาการ ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม - เมษายน ๒๕๖๘ เป็นฉบับพิเศษที่ตีพิมพ์ในเดือนมกราคม ๒๕๖๘ ได้รวบรวมบทความวิชาการของผู้บริหาร คณาจารย์ของมหาวิทยาลัย รวมถึงคณาจารย์ต่างสถาบันมาร่วมตีพิมพ์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ทำให้คณาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาพุทธธรรมและการนำไปประยุกต์ บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาอันเป็นการบริการวิชาการแก่สังคม ในฉบับนี้ กองบรรณาธิการและคณะทำงานฝ่ายประสานงานได้รับเกียรติจากผู้เขียนทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยและสถานศึกษาจำนวน ๑๑ แห่ง ร่วมส่งบทความทางวิชาการเพื่อลงตีพิมพ์เผยแพร่ จำนวน ๓๒ บทความ ในบทความทั้งหมดเป็นภาษาไทยล้วน แบ่งเป็นบทความวิชาการ ๑๘ บทความ บทความวิจัย ๑๔ บทความ และมีบทวิพากษ์ ๑ เรื่อง รายละเอียดบทความต่าง ๆ กองบรรณาธิการ ได้กล่าวถึงเนื้อหาของแต่ละบทความโดยสรุปดังนี้

บทความวิจัยที่ ๑ เรื่อง “รูปแบบการเผยแผ่องค์ความรู้และวิถีปฏิบัติแห่งความเป็นธรรมในทศชาติชาดกผ่านระบบดิจิทัลออนไลน์” โดย พระมหายุทธนา นรเชษฐ์, รศ.ดร., พระครูภาวนา-วัฒนบัณฑิต วิ., ผศ.ดร., ผศ.พิเศษ ดร.จุฑารัตน์ ทองอินจันทร์ คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยว่า องค์ความรู้ในทศชาติชาดก ได้แก่ (๑) การบำเพ็ญบารมี ๑๐ ประการของพระโพธิสัตว์ และ (๒) ความเป็นธรรมที่สะท้อนในเรื่องทศชาติชาดก ส่วนแรก การบำเพ็ญบารมีของพระโพธิสัตว์แสดงออกผ่านการปฏิบัติบารมี ๑๐ ประการ ได้แก่ ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี ปัญญาบารมี วิริยบารมี ขันติบารมี สัจจบารมี อธิษฐานบารมี เมตตาบารมี และอุเบกขาบารมี ส่วนที่สอง ความเป็นธรรมในทศชาติชาดกสะท้อนให้เห็นผ่านหลายประเด็น เช่น การปฏิบัติต่อนักโทษและผู้พิการ การดูแลประชาชน การจัดการกับบุคคลที่มีความอิจฉาริษยาในองค์กร การบริหารอำนาจ การป้องกันการแย่งชิงราชสมบัติ รวมถึงบทบาทและคุณธรรมของผู้นำ การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม การบริจาคข้างมงคล การบำเพ็ญทาน ที่เรียกว่า สัตตสดกมหาทาน รวมถึงการเสียสละบุตรธิดาและพระชายา ทั้งหมดนี้สะท้อนถึงการปฏิบัติที่ส่งเสริมความเป็นธรรมและความเมตตาต่อสังคม รูปแบบการเผยแผ่องค์ความรู้และวิถีปฏิบัติแห่งความเป็นธรรม ที่ปรากฏในทศชาติชาดกผ่านระบบดิจิทัลออนไลน์

บทความวิชาการที่ ๒ เรื่อง “ทิศทางการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์สู่ยุคการศึกษา ๖.๐” โดย พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเสนอว่า การศึกษาที่คณะสงฆ์ต้องเน้นและนำไปสู่การจัดการศึกษา คือ (๑) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรมีจิตสำนึกในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สร้างสรรค์สภาพแวดล้อม

ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกวัด (๒) บูรณาการเทคโนโลยี ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนตามกรอบพระธรรมวินัย เช่น การเรียนออนไลน์ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเผยแผ่พระธรรม และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางพระพุทธศาสนา (๓) มุ่งเน้นการปฏิบัติ ผสมผสานการเรียนรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติกรรมฐาน (๔) สร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาระบบการศึกษาของคณะสงฆ์ (๕) ส่งเสริมการวิจัย ด้วยการสนับสนุนให้มีการทำวิจัยทางพระพุทธศาสนา เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้ทันสมัย พัฒนาผู้นำทางการศึกษา พัฒนาคุณภาพของครูและผู้บริหาร รวมถึงพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้สามารถนำพาการศึกษาของคณะสงฆ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ให้ศาสนทายาทสามารถรักษาหลักการของพระพุทธศาสนาและเผยแผ่หลักธรรมเพื่อประโยชน์สุขของชาวโลกสืบต่อไป

บทความวิชาการที่ ๓ เรื่อง **“บทบาทวิทยาลัยพระธรรมทูต มจร กับการผลิตพระธรรมทูตสายต่างประเทศ”** โดย พระครูสุตฺรตันนัณฺธิต, ดร., พระมหาสุรศักดิ์ ปัจจนตเสโน, ผศ.ดร., พระมหาวิเชียร สุธีโร, ดร. ได้นำเสนอว่า วิทยาลัยพระธรรมทูตได้ดำเนินการฝึกอบรมพระธรรมทูตสายต่างประเทศมาแล้ว ๓๐ รุ่น มีผู้ผ่านการอบรมจำนวน ๒,๕๔๘ รูป และได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษา ๔ หลักสูตร ได้แก่ (๑) หลักสูตรวุฒิปัตร์พระธรรมทูต (๒) หลักสูตรประกาศนียบัตร์พระธรรมทูต (๓) หลักสูตรประกาศนียบัตร์วิปัสสนากรรมฐาน (หลักสูตรนานาชาติ) และ (๔) หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระธรรมทูต นอกจากนี้ ยังได้เสนอแนวทางการพัฒนาในอนาคต ๕ ด้าน คือ (๑) การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทของโลก (๒) การเสริมสร้างทักษะการบริหารจัดการและภาวะผู้นำ (๓) การส่งเสริมการวิจัยและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ (๔) การพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล และ (๕) การสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ การดำเนินงานของวิทยาลัยพระธรรมทูตนี้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ และการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างวัฒนธรรมในระดับนานาชาติ

บทความวิชาการที่ ๔ เรื่อง **“โยนิโสมนสิการอย่างไรให้ใจพ้นทุกข์”** โดย พระครูปลัดสัมพิพัฒน์ธรรมจารย์, ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส ได้นำเสนอว่า โยนิโสมนสิการ เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญญา คือ เกิดสัมมาทิฐิที่เป็นเหตุที่ทำให้เกิดความเห็นที่ถูกต้องตามหลักวิปัสสนาคือเห็นรูปรนามตามความเป็นจริง เช่น ในด้านอริยาบถมีความเคลื่อนไหวทั้ง ๔ หลักโยนิโสมนสิการจะพึงรู้โดยแยกกายตามความเป็นจริงว่าไม่มีใครยืน ใครเดิน ใครนั่ง ใครนอน มีการรับรู้โดยแยกกายในใจว่าเป็นแต่เพียงความเคลื่อนไหว เป็นแต่เพียงธาตุที่ทำงานกันตามเหตุปัจจัย ไม่มีสัตว์ ไม่มีบุคคล ไม่มีตัว ไม่มีตน ไม่มีเรา ไม่มีเขา ในด้านของการรับรู้ ก็เช่นเดียวกัน มีเพียงแต่ธรรมชาติเท่านั้นที่กำลังแสดงความเป็นจริงให้เห็นถึงกระบวนการรับรู้ต่าง ๆ เท่านั้น จนกระทั่งจิตใจตั้งมั่นอยู่กับการรับรู้ด้วยโยนิโสมนสิการและหยั่งเห็นด้วยปัญญาว่าสิ่งทั้งหลายทั้งปวงเหล่านั้น

(๘)

เกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับไปในที่สุด ตามหลักวิปัสสนาญาณตั้งแต่นามรูปปริเฉทญาณจนถึงสังขารเพกขาญาณ จนเกิดความหยั่งรู้มรรค ผล นิพพาน ทำให้จิตใจพ้นทุกข์ได้

บทความวิจัยที่ ๕ เรื่อง “การแสดงความกตัญญูทเวทิตีใหม่ในสังคมไทย” โดย พระสุพาท คมภิรตปญโญ, พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ.ดร., รศ.ดร.सानุ มหันธนาตุลย์ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยว่า (๑) ความกตัญญูทเวทิตี หมายถึง บุคคลมีคุณธรรม มีศีลธรรม รู้จากบุญคุณอันท่านกระทำแล้วและตอบแทน นับได้ว่าเป็นเครื่องหมายของความดี หรือเป็นพื้นฐานสำคัญของมนุษย์ ความกตัญญูทเวทิตีต้องได้รับการศึกษาอบรมจิตใจจากบุคคลผู้มีอุปการคุณ เช่น มารดาบิดา ครูและอาจารย์ จึงจะได้ผลผลิตคือได้บุคคลมีคุณภาพ มีคุณธรรมและศีลธรรม มีทัศนคติที่ดีทำให้เกิดประโยชน์สุข เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า อันเป็นส่วนประกอบสำคัญของมนุษย์ (๒) การแสดงความกตัญญูทเวทิตีเก่าในสังคมไทย มีรูปแบบการแสดงออกถึงความกตัญญูทเวทิตีแบบเดียวกับการแสดงความกตัญญูทเวทิตีในทางพระพุทธศาสนา เพราะวามนุษย์ทุกคนต้องอยู่ร่วมกันแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ดังนั้น กตัญญูทเวทิตีเก่า คือ คนในสังคมสมัยก่อนนั้นเคยปฏิบัติมาอย่างไรก็ปฏิบัติตามกันมาแบบนั้น (๓) การแสดงความกตัญญูทเวทิตีใหม่ใหม่ของสังคมไทย คือวิถีแห่งโลกยุคดิจิทัล ดังนั้น จึงมีวิธีการแสดงออกถึงความกตัญญูทเวทิตีในวิถีใหม่ในสังคมสมัยใหม่ ได้หลากหลายวิธีกว่าในสมัยก่อนที่ไม่มีสื่อสังคมออนไลน์ เป็นสื่อที่มีพลังอำนาจอย่างมากที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของคุณในยุคนั้น

บทความวิชาการที่ ๖ เรื่อง “การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมโดยพระสงฆ์บนพื้นที่สูงเพื่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนตามเป้าหมาย SDGs” โดย รศ.ดร.อภิรมย์ สีดาคำ, ผศ.ดร.ประเสริฐ ปอนถิ่น, ผศ.ดร.นพดล ปัญญาวิรัตน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ได้นำเสนอว่า การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่สูงเป็นประเด็นสำคัญของประเทศไทย เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีบทบาทในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงพุทธ เช่น หลักสันโดษและเศรษฐกิจพอเพียง ถูกนำมาปรับใช้เพื่อส่งเสริมการลดการบริโภคที่เกินความจำเป็น การอนุรักษ์ทรัพยากร และการฟื้นฟูระบบนิเวศ นอกจากนี้ บทบาทของพระสงฆ์ยังครอบคลุมการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาสุขภาพและการศึกษาในชุมชนห่างไกล โดยใช้กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

บทความวิชาการที่ ๗ เรื่อง “หลักการศึกษาในพระพุทธศาสนา” โดย ดร.सानิตย์ สีนาค คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ผศ.ดร.เสฐียร ทังทองมะดัน, พระศรีวัชรวิสุทธิ, ดร.และ ดร.มริศา ไซอ่ำเอี่ยม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ได้นำเสนอว่า หลักการศึกษาในทางพระพุทธศาสนา มีกระบวนการเริ่มตั้งแต่การรับคนเข้ามาเป็นสมาชิก เมื่อรับ

เข้ามาแล้ว ก็ให้การศึกษาอบรม ให้ตั้งอยู่ในแนวทางที่ถูกต้องดีงาม ผ่านกระบวนการศึกษาฝึกหัดขัดเกลา ควบคุมป้องกัน การศึกษาทางพุทธศาสนาเน้นการฝึกอบรมตนและการพึ่งตนเอง การมุ่งอิสระหลุดพ้น จากกิเลส เมื่อกล่าวถึงประเด็นพระพุทธศาสนากับการศึกษาที่สมบูรณ์แล้ว จะเห็นว่า การศึกษาจะต้อง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนให้มีความฉลาด มีเครื่องมือควบคุมความฉลาด รวมถึงมีมนุษยธรรม สิ่งสำคัญ เหล่านี้เป็นแนวทางสำคัญในการที่จะช่วยให้บุคคลเข้าถึงอิสรภาพสูงสุดก็คือความหลุดพ้นจากกิเลส และความทุกข์ หลักการศึกษาในพระพุทธศาสนา จึงมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อทำให้ชีวิตเข้าถึงอิสรภาพคือ ความหลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวง

บทความวิชาการที่ ๘ เรื่อง “พระพุทธศาสนากับการอนุรักษ์ป่าไม้” โดย พระสว่าง จานวโร, นางสาวหยิดา ผลสมบูรณ์ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดนอก อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัด ชลบุรี, นายปรัชญา บุตรสะอาด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชลบุรี ได้นำเสนอว่า ป่าไม้เป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีความสำคัญยิ่งต่อมนุษยชาติ ในการช่วยรักษา ความสมดุลของระบบนิเวศ อันที่จะไม่นำมาซึ่งภัยวิบัติทางธรรมชาติแก่มนุษย์ไม่ว่าจะเป็นความ แห้งแล้ง ฝนไม่ตกถูกต้องตามฤดูกาล เมื่อฝนตกดินที่ไร้คุณภาพ ก็ไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ได้ หรือไม่ ก็เกิดอุทกภัยอย่างฉับพลัน ปัญหาการพังทลายของหน้าดิน ปัญหามลพิษ อุณหภูมิสูงขึ้น เป็นต้น ปัญหา เหล่านี้ ล้วนแต่มีที่มาจากสาเหตุเดียวกัน คือ การสูญเสียระบบนิเวศ ป่าไม้ถูกทำลายเพราะการใช้ ทรัพยากรผิดวิธี และทุกวันนี้ มนุษย์มีความต้องการทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น เนื่องจากจำนวน ประชากรของแต่ละประเทศในโลกได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนเกิดปัญหาความขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ ตามมา โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาระบบนิเวศอื่น เพื่อให้เกิดความสมดุล ทางธรรมชาติกลับคืนมาได้

บทความวิชาการที่ ๙ เรื่อง “ปัญญาประดิษฐ์กับการจัดการเรียนการสอน” โดย นายคมสัน สงวนวงศ์, นางสาวณัฐรา จันทรพัฒน์, นายทวีโชค เรือนริน สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ศิลปากร ได้นำเสนอว่า ปัญญาประดิษฐ์เป็นเทคโนโลยีที่มีความฉลาด สามารถคิดคำนวณ วิเคราะห์ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ และตัดสินใจได้ โดยให้เหตุผลได้เหมือนสมองของมนุษย์ แต่แค่ไม่มีความรู้สึกนึกคิด ซึ่ง AI ได้เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก เช่น ในด้านการแพทย์ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม รวมถึงด้านการศึกษาที่ได้เข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการเรียนสอน ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การออกแบบวิธีการสอน เป็นเครื่องมือช่วยสอนสำหรับผู้ สอน การวัดและประเมินผล รวมไปถึงเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัดหรือ ความต้องการของผู้เรียน ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ มีความยืดหยุ่น ทันสมัย ตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียน ทั้งในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ การประเมินผล และยังช่วยลดข้อจำกัดในการ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดเวลา

(๑๐)

บทความวิจัยที่ ๑๐ เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของความเมตตาตามแนวสุวรรณสามชาดก” โดย นายวิทยา สุวรรณพันธุ์, รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม, ผศ.พิเศษ ดร.อรชร ไกรจักร์ พุทธศาสน-มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยว่า เมตตาบารมีในคัมภีร์พระพุทธศาสนา หมายถึง ความรัก ความปรารถนาดี มีไมตรี คิดเกื้อกูลให้ผู้อื่น และสรรพสัตว์ทั้งปวงมีความสุข ความเจริญ การบำเพ็ญเมตตาเป็นการละอกุศลและการเจริญกุศล เพื่อประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติ การบำเพ็ญเมตตาบารมีในสุวรรณสามชาดก ตั้งแต่การเสวยชาติเป็นสุวรรณสามพระโพธิสัตว์ พระองค์พึงระลึกอยู่เสมอว่ามารดาบิดาคือพรหมของบุตรจึงได้ปรณินบัติต่อมารดาบิดาด้วยความรักและปรารถนาให้มีความสุขยิ่งขึ้น เมตตาที่มีต่อพระเจ้าปิลักขะด้วยการให้อภัย ไม่โกรธเคืองพยาบาทและกล่าววาจาไพเราะอ่อนหวานในขณะสนทนาแม้ตนนั้นจะถูกศรธนูอาบยาพิษข้างขวาทะลุไปยังข้างซ้ายจนกระอักเป็นเลือดออกมาด้วยความทุกข์ทรมานและเมื่อฟื้นขึ้นมายังเมตตาแสดงธรรม การบำเพ็ญเมตตาบารมีต่อสัตว์ต่อสิ่งแวดล้อม ป่าไม้ แม่น้ำ ด้วยการไม่เบียดเบียน ไม่ทำร้าย ไม่ฆ่า ไม่ทำลาย ช่วยปกป้องและอนุรักษ์สัตว์ป่าและสิ่งแวดล้อม และคุณค่าของความเมตตาตามแนวสุวรรณสามชาดก ปรากฏให้เห็นเด่นชัดในความรัก ความปรารถนาดี มีความกตัญญูรู้คุณและตอบแทนบุญคุณ การให้อภัย ความอดทน การละพยาบาท ประพัตติตนเป็นผู้อ่อนน้อม ถ่อมตนและการมีจิตเมตตาบริสุทธิ์อันเป็นคุณค่าของการบำเพ็ญเมตตาบารมีในการนำไปสู่มรรคผลนิพพาน

บทความวิจัยที่ ๑๑ เรื่อง “การบริหารทรัพยากรมนุษย์และความผูกพันกับองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง” โดย นายสุธน ชมชื่น, ผศ.ดร.กัญญาดา รื่นสุข คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ได้เสนอผลการวิจัยว่า (๑) ระดับความคิดเห็นในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ทั้งความผูกพันกับองค์กร และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (๒) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสรรหาและคัดเลือก ด้านการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ ด้านแรงงานสัมพันธ์ ด้านการฝึกอบรมและพัฒนา และด้านสุขภาพและความปลอดภัย ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ (๓) ความผูกพันกับองค์กร ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทเพื่อองค์กร และด้านความปรารถนาในการดำรงความเป็นสมาชิกองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

บทความวิชาการที่ ๑๒ เรื่อง “การบูรณาการไตรสิกขาและแนวคิดจิตสาธารณะเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” โดย นายพชรวิทย์ ทองประยูร หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเสนอว่า การบูรณาการไตรสิกขาและแนวคิดจิตสาธารณะตามวิธีบูรณาการที่ ๒ คือ การปรับหลักพระพุทธศาสนาเข้าหาศาสตร์

ตามแนวคิดของพระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ผลการบูรณาการทำให้ได้ “MSMW Model” เพื่อการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย M = Moral Behavior (พฤติกรรมทางศีลธรรม) การมีพฤติกรรมที่ประกอบด้วยศีลธรรม ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น รวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดและยั่งยืน, S = Social Responsibility (ความรับผิดชอบต่อสังคม) การไม่สร้างความเดือดร้อนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความรับผิดชอบ, M = Moral Mind (จิตใจอันประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรม) การมีจิตใจที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเมตตากรุณาและมุ่งมั่นในการพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ตราบนานเท่านาน, W = Wisdom (ปัญญา) การมีปัญญาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การคิดค้นแนวทางใหม่ ๆ ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง การนำ MSMW Model มาปฏิบัติจริงจะส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทั้งในด้านพฤติกรรม จิตใจ และการใช้ปัญญาเพื่อคิดค้นและพัฒนาแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการรักษาสิ่งแวดล้อมและสังคม

บทความวิชาการที่ ๑๓ เรื่อง “การเสริมสร้างกิจการคณะสงฆ์ตามหลักพระพุทธศาสนา” โดย พระวชิรธรรมวิธาน หลักรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเสนอว่า หลักทศพิธราชธรรมสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในกิจการคณะสงฆ์ทั้ง ๖ ด้าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ด้านการปกครอง ใช้หลักทศพิธราชธรรม ได้แก่ ศีล มัทวะ อักโกธะ อวิหิงสา และขันติ ด้านการศึกษา ใช้หลักทศพิธราชธรรม ได้แก่ ทานและบริจาค ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ใช้หลักทศพิธราชธรรม ได้แก่ ทาน บริจาคและขันติ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาใช้หลักทศพิธราชธรรม ได้แก่ ทาน ตบะและขันติ เป็นต้น โดยสามารถปรับให้เข้ากับบริบทปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง การนำหลักธรรมมาช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชีวิตและสังคม ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางพระพุทธศาสนา และสนับสนุนการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์แก่ประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำในการยึดถือหลักธรรมและปฏิบัติให้สอดคล้องกับยุคสมัย

บทความวิชาการที่ ๑๔ เรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการให้ทานตามคติของพระโพธิสัตว์” โดย นางสุภาวดี คูหาทอง พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอว่า แนวทางการส่งเสริมการให้ทานของพระโพธิสัตว์นี้ กล่าวถึงเรื่องพระโพธิสัตว์ทรงบำเพ็ญทาน ๓ ระดับ คือ ทานบารมี ทานอุปบาร และทานปรมัตถบารมี เมื่อทรงบำเพ็ญทานก็มีพระทัยตั้งมั่นที่หวังจะพาสัตว์ข้ามพ้นสังสารวัฏนี้ แนวทางการส่งเสริมการให้ทานของพระโพธิสัตว์ทำให้ทราบถึงคุณค่าของการให้ ทานนี้เริ่มจากเหตุผลที่ให้ทานเป็นมูลฐานประกอบกับความเชื่อ ความละอายและจิตจาคะ ย่อมได้รับอานิสงส์ ๕ ประการ คือ เป็นที่รัก คบหาคนดี มีชื่อเสียง ไม่ห่างธรรม นำสู่สวรรค์ แนวทางการส่งเสริมการให้ทานของพระโพธิสัตว์จึงควรมีการให้ความรู้

(๑๒)

ในทุกระดับชั้นไม่ว่าเด็กอายุน้อยสู่เยาวชนจนถึงผู้สูงอายุ เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยเสียสละให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์ ไม่เบียดเบียนหรือสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นเพราะมีความเห็นอกเห็นใจกัน ก็จะเกิดความเปลี่ยนแปลงให้สังคมนี้อยู่กันอย่างสันติสุขได้

บทความวิชาการที่ ๑๕ เรื่อง “บทบาทของเรื่องเล่าสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชต่อชาว จังหวัดระยอง” โดย นางสาวนุชลักษณ์ เจริญวัย, ผศ.ดร.พยุภร ศรีจันทวงศ์, ผศ.ดร.สุรธัชกุล นุ่นภูบาล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ได้นำเสนอว่า เรื่องเล่าเกี่ยวกับ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เป็นเรื่องเล่าที่เชื่อมโยงประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ชาวจังหวัดระยองมีความเชื่อว่าสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงมาพักทัพที่บริเวณวัดลุ่มมหาชัยชุมพล ทรงผูกช้างศึกประจำพระองค์ ชื่อ “พังคิริบัญชร” และเรียกประชุมพ่อเมืองและราษฎรชาวระยอง ประกาศเจตจำนงในการกอบกู้เอกราชคืนจากพม่า ชาวระยองพร้อมใจให้สมเด็จพระเจ้าตากสิน เป็นผู้นำทัพ แล้วบุกเมืองจันทบุรี ทำการรวบรวมพลกรีธาทัพทางเรือทางทะเลออกสู่กรุงศรีอยุธยา จากเรื่องเล่าดังกล่าวนี้มีบทบาทต่อชาวจังหวัดระยอง จำแนกได้ ๖ ประการคือ คือ (๑) เป็นเครื่อง ยึดเหนี่ยวทางใจ (๒) เสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชนและจังหวัดระยอง (๓) สร้างประเพณีสร้างสรรค์ (๔) สร้างสำนึกทางประวัติศาสตร์ ความรักชาติและความสามัคคี (๕) สร้างสำนึกทางชาติพันธุ์ และ (๖) สร้างแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้

บทความวิจัยที่ ๑๖ เรื่อง “ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในตำแหน่งทางวิชาการ “ศาสตราจารย์” ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา (ประเทศไทย)” โดย ศ. ธาณินทร์ สิทธิวีรชธรรม, รศ. ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์ เหมะพันธุ์, ผศ. ดร.พิทักษ์ จันทรเจริญ, ผศ. ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ หลักสูตร ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้เสนอผลการวิจัย ว่า ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในตำแหน่งทางวิชาการ ประกอบด้วย ๔ ด้านหลัก ได้แก่ (๑) ด้านคุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย การสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน การเขียนตำรา และหนังสือที่มีความถูกต้องทางวิชาการ และการพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง (๒) ด้านวิถีชีวิต ประกอบด้วย การสร้างสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และการบริหาร เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ (๓) ด้านความสำเร็จในวิชาชีพ ประกอบด้วย การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การสร้างผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพสูง และการมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (๔) ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ประกอบด้วย การสนับสนุนจากองค์กร การสร้างเครือข่ายทางวิชาการ การมีต้นแบบที่ดีและการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว สำหรับข้อค้นพบสำคัญคือ ความสำเร็จ ในตำแหน่งศาสตราจารย์เกิดจากการผสมผสานของปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง และปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนจากองค์กร เครือข่ายทาง

วิชาการและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน โดยทุกปัจจัยต้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันและกัน

บทความวิชาการที่ ๑๗ เรื่อง “กลยุทธ์การตลาดสำหรับธุรกิจสิ่งพิมพ์ของมหาวิทยาลัย” โดย นางสาวศรียรรณ พูลต่าย, รศ.ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน, รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์, ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้นำเสนอว่า ธุรกิจสิ่งพิมพ์มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนาองค์ประกอบภายในองค์กรให้เชื่อมโยงกันตามแนวคิด ๗-S McKinsey ได้แก่ โครงสร้างองค์กรที่ยืดหยุ่น กลยุทธ์ที่มุ่งเน้นคุณภาพและบริการดิจิทัล ระบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร และทักษะอย่างต่อเนื่อง และการสร้างค่านิยมร่วมที่เน้นคุณภาพ การวิเคราะห์ Porter’s Six Forces Model พบปัจจัยสำคัญที่ส่งผลการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ การแข่งขันที่รุนแรงกับโรงพิมพ์เอกชน อำนาจต่อรองของซัพพลายเออร์และแรงงานทักษะ ความต้องการที่หลากหลายของลูกค้า สื่อดิจิทัล อุปสรรคด้านเงินลงทุนสูง และความสำคัญของสินค้าที่ใช้ร่วมกัน สำหรับส่วนประสมการตลาด ๗Ps ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ กำหนดราคาที่เหมาะสม พัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายแบบผสมผสาน ส่งเสริมการตลาดที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากร สร้างกระบวนการที่ได้มาตรฐาน และพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสม โดยมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่ให้บริการแบบผสมผสานระหว่างสิ่งพิมพ์ดั้งเดิมและดิจิทัล

บทความวิชาการที่ ๑๘ เรื่อง “การพัฒนาวิชาชีพล่ามภาษามือ” โดย นางสาวธัญพร ปองทอง, ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง, ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้นำเสนอว่า ล่ามภาษามือมีความสำคัญในฐานะสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับคนพิการทางการได้ยิน โดยประเทศไทยมีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพอย่างเป็นระบบผ่านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ครอบคลุม ๕ ด้าน ได้แก่ การแปลและถ่ายทอดใจความ การเคารพศักดิ์ศรีและสิทธิของผู้รับบริการ การพัฒนาทักษะของตนเอง การเป็นแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพ และการปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังมีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพที่ครอบคลุมความรับผิดชอบต่อนตนเอง วิชาชีพ ผู้รับบริการ ผู้ร่วมวิชาชีพ และสังคม อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังประสบปัญหาการขาดแคลนล่ามภาษามือที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติ สหรัฐอเมริกาถือเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพผ่านสมาคมทะเบียนล่ามภาษามือแห่งสหรัฐอเมริกาที่มีระบบการรับรองคุณวุฒิที่เข้มแข็ง ขณะที่สหภาพยุโรปมีการจัดตั้งเวทีล่ามภาษามือยุโรปเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก และออสเตรเลียองค์การรับรองคุณวุฒิล่ามและนักแปลแห่งชาติทำหน้าที่กำกับดูแลมาตรฐานวิชาชีพ แนวโน้มการพัฒนาวิชาชีพล่ามภาษามือในอนาคตมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยี การพัฒนาระบบการศึกษาและความร่วมมือระหว่างประเทศ

(๑๔)

บทความวิชาการที่ ๑๙ เรื่อง “พุทธศาสนสถาน : แนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสู่ความเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในยุควัฒนธรรมร่วมสมัย” โดย ดร.คลทรรณรัตน์ ดิษบรรจง, นางสาวอริสา สายศรี, พระมหาวิชิต อคฺคชิตโต, ดร.สุรัชย์ พุดชู คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ดร.กฤษฎา ดิษบรรจง อัยการพิเศษฝ่าย สำนักงานอัยการสูงสุด ได้นำเสนอว่า พุทธศาสนสถานเป็นสถานที่สำหรับอาศัยของพระภิกษุสงฆ์ สามเณร ผู้ประพฤติดี เป็นที่บำเพ็ญกุศลและประกอบกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางพระพุทธศาสนา เป็นสถานที่ศึกษาวิชาการและเผยแผ่ธรรมะในพระพุทธศาสนา เป็นสถานสงเคราะห์สำหรับประชาชน และเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชน ปัจจุบันพุทธศาสนสถานกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นทางสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับชุมชน สังคมและยกระดับเศรษฐกิจของประเทศชาติให้ดีขึ้น การพัฒนาพุทธศาสนสถานให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสู่ความเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในยุควัฒนธรรมร่วมสมัยของวัดท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ที่มีการอนุรักษ์และพัฒนาในมิติด้านประวัติศาสตร์ มิติด้านวัฒนธรรมประเพณี มิติด้านศาสนา มิติด้านสุขภาพและการพัฒนา ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม เป็นแลนด์มาร์คสำคัญที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ นิยมเข้าเยี่ยมชมเป็นอย่างมาก

บทความวิชาการที่ ๒๐ เรื่อง “คำศัพท์ “ธรรมจักขุ”: การอธิบายผ่านแนวคิดเกมภาษาของลุดวิก วิทเจนสไตน์” โดย พระมหาวัชรญาณ ญาณกิตติ, รศ. ดร.แมชชีกฤษฎา รักษาโฉม, ผศ.ดร.อรชร ไกรจักร, นางสาวจรงใจ เกรียงบุรพา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเสนอว่า (๑) ความหมายตามบริบท: ธรรมจักขุมีความหมายสัมพันธ์กับสถานการณ์และบุคคลที่บรรลุธรรม เช่น ในบริบทของพระโสดาบัน หมายถึง โสดาปัตติมรรค ขณะที่ในบริบทของพระอรหันต์ หมายถึง มรรค ๔ ผล ๔ (๒) ภาษาคือส่วนหนึ่งของกิจกรรมในชีวิต: การใช้คำว่า ธรรมจักขุสะท้อนรูปแบบการปฏิบัติธรรมและการบรรลุธรรมในระดับต่าง ๆ (๓) ความคล้ายคลึงในลักษณะครอบครัว: ธรรมจักขุมีลักษณะคล้ายคลึงในเชิงความหมาย คือ การบรรลุธรรม แต่แตกต่างกันระดับของการละกิเลส (๔) การดำเนินตามกฎ: ธรรมจักขุ หมายถึง ดวงตาเห็นธรรมหรือการบรรลุธรรมโดยธรรมจักขุไม่ได้เกิดจากการคิดในเชิงปรัชญาเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลจากการปฏิบัติธรรม นอกจากนี้ การตีความธรรมจักขุต้องอาศัยบริบทการใช้งาน ทั้งนี้เพราะเมื่อตีความธรรมจักขุในบริบทหนึ่งแล้วพบว่า ธรรมจักขุ หมายถึง โสดาปัตติมรรค แต่เมื่อตีความธรรมจักขุในอีกบริบทหนึ่งก็อาจจะพบว่า ธรรมจักขุ หมายถึง มรรค ๓ ผล ๓

บทความวิจัยที่ ๒๑ เรื่อง “ผลการใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการอ่าน KWL-Plus ที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสุเหร่าทางควาย” โดย นางสาวณัฐชา นิละไพจิตร, ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะภาควิชาวรรณกรรมและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้เสนอผลการวิจัยว่า (๑) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการอ่าน KWL-Plus ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการอ่าน KWL-Plus ร่วมกับแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๗ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๑๖

บทความวิจัยที่ ๒๒ เรื่อง “ศึกษากัมมัญฐานที่ปรากฏในอรรถกถาธรรมบท: กรณีสถิตสัสนวรรค” โดย พระมหาฉลอง เขมรโต, รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม, ผศ. (พิเศษ) ดร.อรรถไกรจักร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยว่า (๑) กัมมัญฐานทางพระพุทธศาสนามี ๒ อย่าง คือ สมถกัมมัญฐานและวิปัสสนากัมมัญฐาน สมถกัมมัญฐานปฏิบัติในกรอบของอารมณ์ ๔๐ ทำให้จิตสงบเป็นสมาธิ ส่วนวิปัสสนากัมมัญฐานปฏิบัติกำหนดรู้รูปนามในกรอบของกฎไตรลักษณ์ คืออนิจจัง ทุกขัง อนัตตา (๒) โครงสร้างและเนื้อหาในสัทสัสนวรรค เป็นการแสดงเรื่องราวของบุคคลและคาถาที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนมี ๑๔ เรื่อง (๓) กัมมัญฐานในสัทสัสนวรรค เป็นรูปแบบสอนเปรียบเทียบคำพูดคำเดียว ธรรมบทเดียว และคาถาเดียวประเสริฐกว่าคำพูด ๑๐๐ คำ ๑,๐๐๐ คำที่ไร้ประโยชน์ คำพูดที่มีประโยชน์คือพูดเรื่องขันธ ธาตุ อายนะ อินทรีย์ พละ โพชฌงค์ สติปัญฐาน และนิพพาน คำพูดเหล่านี้เป็นอารมณ์ของวิปัสสนา กำหนดรู้รูปนามเห็นความเสื่อมไป ความสิ้นไปของรูปนามตามกฎไตรลักษณ์คืออนิจจัง ทุกขัง อนัตตา พระพุทธเจ้าตรัสสอนแก่คฤหัสถ์และบรรพชิตผ่านคำพูดคำเดียวประเสริฐ ผู้ฟังอยู่สงบใจไปตามกระแสธรรมได้บรรลุเป้าหมายหลักคือมรรค ผล นิพพาน หากยังไม่บรรลุเป้าหมายหลักจะบรรลุเป้าหมายรองคือมนุษยโลกสวรรค์

บทความวิจัยที่ ๒๓ เรื่อง “พฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลและปัจจัยด้านสื่อดิจิทัลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอสรรพยา จังหวัดชลบุรี” โดย นางสาวณภัทรกาญจน์ ไบบัว, ผศ.ดร.ณัฐกานต์ พงษ์สรนันทน์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เสนอผลการวิจัยว่า (๑) พฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลและปัจจัยด้านสื่อดิจิทัลทางการตลาดมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวในอำเภอสรรพยา จังหวัดชลบุรี นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้สื่อดิจิทัลประมาณ ๕-๘ ชั่วโมงต่อวัน โดยเฉพาะระหว่างเวลา ๑๒:๐๑-๑๕:๐๐ น. เพื่อประเมินทางเลือกการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว

(๑๖)

(๒) พฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลที่แตกต่างกันของนักท่องเที่ยวนั้นมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อ อุปกรณ์การใช้สื่อ ประเภทการใช้สื่อและประเภทของเนื้อหา ปัจจัยด้านสื่อดิจิทัลทางการตลาด ได้แก่ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การขายโดยบุคคล การส่งเสริมการขายและการตลาดทางตรง ส่งผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

บทความวิจัยที่ ๒๔ เรื่อง “มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ศึกษากรณี ผู้ค้ายาเสพติด” โดย จำสิบตรี อธิพงษ์ ศรีมาลา, รศ.ดร.อัศกร ไชยพงษ์, ดร.นพดล ทัดระเบียบ หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้เสนอผลการวิจัยว่า (๑) ประมวลกฎหมายยาเสพติด ได้กำหนดมาตรการกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้เสพยาเสพติดไว้เป็นการเฉพาะ ตามแนวคิดที่ว่า “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย” ประมวลกฎหมายยาเสพติดคงมีเพียงมาตรการแก้ไขฟื้นฟูโดยกรมราชทัณฑ์ในขณะที่รับโทษอยู่เพียงเท่านั้น (๒) ภายใต้ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ จะต้องประกอบด้วยกระบวนการ ๓ ส่วน ได้แก่ การแก้ไขฟื้นฟู การกำกับติดตามภายหลังปล่อย และกระบวนการสงเคราะห์ภายหลังปล่อย (๓) การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของประเทศไทย ปรากฏมาตรการกฎหมายเฉพาะความผิดเกี่ยวกับเพศและการใช้ความรุนแรงเท่านั้น โดยพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ ทว่าในส่วนของการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้ค้ายาเสพติด ดำเนินไปในลักษณะนโยบายกระทรวงยุติธรรม ด้วยการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการดำเนินงานในลักษณะการขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ทำให้ประสิทธิภาพการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ไม่เทียบเท่ากับกรณีการรับรองไว้โดยกฎหมายโดยตรง (๔) ผู้วิจัยเสนอแนวทาง ดังนี้ ๑) กรณีมาตรการกำกับติดตามผู้ค้ายาเสพติดภายหลังปล่อย ควรนำเอามาตรการกำหนดกรอบระยะเวลาในการคุมประพฤติภายหลังปล่อยและรวมถึงมาตรการในการกำกับติดตามผู้พ้นโทษภายหลังปล่อย ตามแบบอย่างที่เป็นที่บัญญัติไว้ในกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา มาบังคับใช้กับกรณีผู้ค้ายาเสพติด ด้วยการเพิ่มเติมประมวลกฎหมายยาเสพติดขึ้นใน มาตรา ๑๒๓/๑ ๒) กรณีมาตรการสงเคราะห์ภายหลังปล่อย ควรกำหนดให้มีมาตรการสงเคราะห์ภายหลังปล่อย ด้วยวิธีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการจ้างงานผู้พ้นโทษภายหลังปล่อยตามแบบอย่างของรัฐบาลว่าด้วยการให้โอกาส ค.ศ. ๒๐๐๗ ของประเทศสหรัฐอเมริกา ด้วยการเพิ่มเติมมาตรการสงเคราะห์ภายหลังปล่อยผู้ค้ายาเสพติดขึ้นในประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๑๒๓/๒

บทความวิชาการที่ ๒๕ เรื่อง “รูปแบบการบริโภคและวิถีชีวิตของพระสงฆ์ที่ปรากฏใน อริยวงศ์สูตร” โดย ผศ.ดร.สุชาติ บุษย์ชยานนท์, พระครูธีรธรรมบัณฑิต, ผศ.ดร., ดร.นคร จันทราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี ได้นำเสนอว่า อริยวงศ์สูตรใน พระพุทธศาสนาเป็นพระสูตรว่าด้วยเรื่องวงศ์ของพระอริยเจ้าโดยมีพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพระพุทธเจ้า และพระสาวกเป็นสังคมของพระภิกษุสงฆ์ที่พระพุทธเจ้าตั้งขึ้นมาถือว่าเป็นสังคมใหม่เพื่อเป็นสังคม แบบอย่างสำหรับผู้ประพฤติธรรม การครองชีพ ซึ่งแตกต่างจากสังคมทั่วไป การบริโภคของพระสงฆ์ ที่ปรากฏในอริยวงศ์สูตรมี ๓ ลักษณะ คือ (๑) การบริโภคจีวร (๒) การบริโภคอาหาร และ (๓) การบริโภค เสนาสนะ มีเป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเพื่อให้ได้คุณค่าที่มากกว่าคุณค่าเทียม โดยมีหลักคำสอนเรื่องสันโดษเป็นหลักธรรมที่ช่วยกำกับเรื่องของการบริโภคและวิถีชีวิตของพระสงฆ์

บทความวิจัยที่ ๒๖ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มี ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนดอนเมือง จาตุรจินดา” โดย นางวรรณวิสา ขำนาญธรรม, ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้เสนอผลการวิจัยว่า (๑) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาสุขศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) นักเรียนมีความ พึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ที่สุด

บทความวิจัยที่ ๒๗ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้แบบ 2W3P ร่วมกับแบบฝึกออนไลน์ที่ส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนดอนเมือง จาตุรจินดา” โดย นางสาวสุพิชชา ตระกูลสว่าง, ผศ. ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้เสนอผลการวิจัยว่า (๑) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 2W3P ร่วมกับแบบฝึกออนไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ จัด การเรียนรู้แบบ 2W3P ร่วมกับแบบฝึกออนไลน์ในระดับมากที่สุด

บทความวิชาการที่ ๒๘ เรื่อง “การตีความ “นิพพานชั่วคราว” ตามนัยของพุทธทาสภิกขุ” โดย พระทีนวัฒน์ จนทปญโญ หลักรัฐพุทธศาสนคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเสนอว่า นิพพานตามนัยของพระพุทธศาสนา หมายถึง สภาวะที่สิ้นกิเลสโดยสิ้นเชิงและเกิดขึ้นเฉพาะในระดับโลกุตระธรรมซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการ ปฏิบัติธรรม ในขณะที่พุทธทาสภิกขุเสนอแนวคิดเรื่อง “นิพพานชั่วคราว” โดยเน้นว่าผู้ปฏิบัติแม้ยังอยู่

(๑๘)

ในฐานะปุถุชนก็สามารถสัมผัสนิพพานได้ชั่วขณะในสภาวะที่จิตหลุดพ้นจากกิเลสชั่วคราว การตีความดังกล่าวสะท้อนถึงมิติการสื่อสารธรรมะในลักษณะตีความโดยอรรถ (Idiomatic interpretation) อันเป็นวิธีหนึ่งในการกระตุ้นให้พุทธศาสนิกชนตระหนักถึงนิพพานในฐานะจุดหมายหมายที่สามารถเข้าถึงได้และส่งเสริมความเข้าใจในธรรมะในยุคร่วมสมัย นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมโยง “นิพพานชั่วคราว” เข้ากับแนวคิดเรื่องนิโรธในพระไตรปิฎก ซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับการดับกิเลสในระดับชั่วคราว ได้แก่ วิกขัมภนนิโรธ และตทังคนิโรธ ที่สามารถเกิดกับผู้ปฏิบัติธรรมในระดับโลกียธรรมแม้จะไม่เทียบเท่า นิพพานที่แท้จริงก็ตาม การตีความนิพพานของพุทธศาสนิกชนมีเป้าหมายเพื่อให้คำสอนทางธรรมะมีความหมายต่อชีวิตประจำวันมากขึ้น ส่งเสริมการเข้าถึงธรรมะในกลุ่มคนทั่วไป และเปิดโอกาสให้ปุถุชนได้สัมผัสสภาวะของความเย็นสงบของนิพพานในระหว่างการปฏิบัติธรรม

บทความวิจัยที่ ๒๙ เรื่อง “ค่านิยมของนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคระยอง” โดย นายอมร นทีธิประเสริฐ, ดร.ชญานันท์ นภัทร์ธิดาไชย, ผศ.ดร.วิสลิกา รุมาคม ศึกษาสาตรมหาบัณฑิต สาขาวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ได้เสนอผลการวิจัยว่า ค่านิยมของนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคระยอง จำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน ๑๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑๕ และเป็นเพศชาย จำนวน ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๘๕ จำแนกตามระดับชั้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ระดับชั้นปี ๑ จำนวน ๑๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑๕ และระดับชั้นปี ๒ จำนวน ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑๕ จำแนกตามอายุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อายุ ๑๙ ปี จำนวน ๑๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๐๖ รองลงมา คือ อายุ ๒๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒๔ อายุ ๑๘ ปี จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๓ และอายุ ๒๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๗ และจำแนกตามประเภทวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อุตสาหกรรม จำนวน ๑๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓๓ รองลงมา คือ พาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๓๓ รองลงมา คือ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๗ รองลงมา คือ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๘ และคหกรรม จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๙ พบว่าระดับค่านิยมของนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิคระยอง และเปรียบเทียบค่านิยมของนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี อายุ ประเภทวิชา ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

บทความวิชาการที่ ๓๐ เรื่อง “แนวคิดทางภาษา และการแสวงหาความรู้ในทัศนะของพุทธปรัชญา” โดย พระครูปริยัติรัตนคุณบัณฑิต, รศ.ดร., นายภาณุทัช แก่นวงศ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเสนอว่า แนวคิดทางภาษา และการแสวงหาความรู้

ในมุมมองของพุทธปรัชญานั้น เป็นไปในลักษณะที่อ้างอิงกับประสบการณ์ ที่รับรู้ได้ผ่านทางประสาทสัมผัส โดยภาษาก็คือสิ่งที่ใช้แสดงออกหรือเป็นเครื่องมือสื่อสารประสบการณ์ของเรา ซึ่งนำพาเราไปสู่ความรู้ที่แท้จริงได้ และความรู้นั้นก็จะต้องมีลักษณะที่สื่อไปถึงความจริง และต้องผ่านการพิสูจน์เพื่อให้เป็นที่ยอมรับจนสามารถนำมาปฏิบัติและได้ผลเป็นประโยชน์สุขจริง โดยวิธีการที่ปรากฏในกาลามสูตร ซึ่งเป็นกระบวนการตรวจสอบความรู้โดยการเข้าไปรับรู้ และตรวจสอบด้วยตนเองด้วยหลักโยนิโส-มนสิการ ซึ่งเป็นวิธีในการกลั่นกรองสิ่งต่าง ๆ ด้วยการวิเคราะห์ และสังเคราะห์จนเกิดความมั่นใจว่าเป็นความรู้ที่แท้จริงตามทัศนะของพุทธปรัชญา

บทความวิจัยที่ ๓๑ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางสังคมในรายวิชาการงานอาชีพโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาโมเดลร่วมกับบอร์ดเกม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนแม่ต๋อนวิทยาคม” โดย นายณรงค์ ทรงอาจ, ผศ.ดร.สุระวีร์ เพ็ญเพชรเลิศ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้เสนอผลการวิจัยว่า (๑) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนชิปปาโมเดลร่วมกับบอร์ดเกม สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) ทักษะทางสังคมวิชาการงานอาชีพของนักเรียนจากการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น (๓) นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนชิปปาโมเดลร่วมกับบอร์ดเกม มีระดับความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๖๘, S.D. = ๐.๐๔$)

บทความวิจัยที่ ๓๒ เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์ความสุขในการดำเนินชีวิตตามแนวสุขสูตร” โดย พระมหาเกิดมั่น ถิรวโร, พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร., รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยว่าความสุขในพระพุทธศาสนา คือ ความสุขกายสุขใจ ความสุขสบายสำราญที่ได้เสวยอารมณ์ที่น่าปรารถนา น่าพอใจยินดีทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ ปรากฏความสุขถึง ๔ ระดับ คือ (๑) กามสุข (๒) ฌานสุข (๓) นิโรธสมาบัติสุข (๔) นิพพานสุข ในกามสุขเป็นของปุถุชนทั่วไปเป็นสุขที่ต่ำ หยาบ ในฌานสุขและนิโรธสมาบัติสุขเป็นสุขที่ละเอียด ประณีตกว่า ส่วนนิพพานสุขเป็นสุขที่สูงสุด เป็นความสงบละเอียดประณีตยิ่งกว่าสุขทั้งหมด ความสุขในสุขสูตรมี ๕ พระสูตร ได้แก่ (๑) สุขสูตร (๒) ปฐมสุข (๓) ทุติยสุขสูตร (๔) สุขปัตถนาสูตร (๕) สุขโสมนัสสสูตร เป็นพระสูตรที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ถึงความสุขได้ด้วยคลายความยินในอารมณ์ที่ประสบเข้า ด้วยการเห็นความเกิดเป็นทุกข์ ด้วยการยินดีเป็นสุข ด้วยการมีศีล การคบคนดี และการยินดีธรรมทั้ง ๖ ประการ คือ (๑) พระธรรม (๒) ภาวนา (๓) การละ (๔) บิวกะ (๕) ไม่พยาบาท (๖) ธรรมเครื่องไม่เนิ่นช้า ใน ๕ พระสูตรนี้ สุขปัตถนาสูตรเป็นสุขแบบโลกิยะสำหรับคฤหัสถ์ พระสูตรที่เหลือเป็นสุขแบบโลกุตระสำหรับบรรพชิต

(๒๐)

นอกจากนี้ ยังมีบทวิพากษ์หนังสือ “พุทธวิธีบริหาร” โดย พระวชิรธรรมวิธาน หลักรัฐพุทธศาสนตรุณฐิบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเสนอการวิพากษ์ไว้ว่า พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้นำศาสตร์ด้านการบริหารสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับการบริหารด้วยหลักพุทธธรรมได้อย่างกลมกลืนกันกับมิติของสังคมในสมัยปัจจุบัน ส่งผลให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายทั้งด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น การบริหารงานในปัจจุบันจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ นอกจากนี้สิ่งที่ทำให้การบริหารประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางขององค์กรให้ไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน โดยอาศัยองค์ความรู้ทางโลกมาบูรณาการกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หากผู้นำไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นการบริหารย่อมไม่ประสบความสำเร็จ ฉะนั้น การทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่นจึงจำเป็นที่ผู้บริหารต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร นอกจากนี้ สิ่งที่ทำให้การบริหารประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางขององค์กรให้ไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน ประยุกต์ใช้กับการบริหารด้วยหลักพุทธธรรมได้อย่างกลมกลืนกันกับมิติของสังคมในสมัยปัจจุบัน ส่งผลให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายทั้งด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เนื้อหาของบทความเหล่านี้ เป็นบทความวิจัยและบทความวิชาการที่ได้รับจากคณาจารย์ รวมทั้งนิสิตและนักศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในและภายนอก ล้วนให้มุมมองในมิติทางศาสนา และปรัชญา รวมทั้งพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ในสาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ได้อย่างครอบคลุมและลึกซึ้ง

สำหรับรายละเอียดบทความทั้งหมดเหล่านี้ ผู้ใดต่อการศึกษาเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้จากบทความดังกล่าวในวารสารฉบับนี้ และพบกันอีกครั้งในวารสารมหาจุฬาวិชาการ ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นฉบับที่จะตีพิมพ์เผยแพร่ในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๘ ต่อไป

(รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

บรรณาธิการวารสารมหาจุฬาวิชาการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	(๖)
รูปแบบการเผยแพร่องค์ความรู้และวิถีปฏิบัติแห่งความเป็นธรรมในทศชาติชาดก ผ่านระบบดิจิทัลออนไลน์	๑
พระมหาจุฑาธนา นรเชฏโฐ, รศ.ดร. พระครูภาวนาวัฒนบัณฑิต วิ., ผศ.ดร. ผศ.พิเศษ ดร.จุฑารัตน์ ทองอินจันทร์ คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
ทิศทางการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์สู่ยุคการศึกษา ๖.๐	๒๒
พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
บทบาทวิทยาลัยพระธรรมทูต มจร กับการผลิตพระธรรมทูตสายต่างประเทศ	๔๔
พระครูสุตรัตนบัณฑิต, ดร. พระมหาสุรศักดิ์ ปจจนตเสโน, ผศ.ดร. พระมหาวิเชียร สุธีโร, ดร. วิทยาลัยพระธรรมทูต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
โยนิโสมนสิการอย่างไรให้ใจพ้นทุกข์	๖๘
พระครูปลัดสัมพิพัฒนธรรมจารย์, ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส	
การแสดงความกตัญญูกตเวทีวิถีใหม่ในสังคมไทย	๘๒
พระสุพาด คมภิระปญโญ พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ.ดร. รศ.ดร.सानุ มหัทธนาตุลย์ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	

(๒๒)

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมโดยพระสงฆ์บนพื้นที่สูงเพื่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน ๙๔

ตามเป้าหมาย SDGs

รศ.ดร.อภิมย์ สีตาคำ

ผศ.ดร.ประเสริฐ ปอนถิ่น

ผศ.ดร.นพดณ ปัญญาวิรัตน์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

หลักการศึกษาศาในพระพุทธศาสนา ๑๑๐

ดร.सानิตย์ สีนาค

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผศ.ดร.เสฐียร ทังทองมะดัน

พระศรีวัชรวิสุทธิ, ดร.

ดร.ขริศ ไซอ่ำเอี่ยม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

พระพุทธศาสนากับการอนุรักษ์ป่าไม้ ๑๒๒

พระสว่าง จานวโร

นางสาวทิตา ผลสมบูรณ์

ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

อาจารย์ปรัชญา บุตรสะอาด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชลบุรี

ปัญญาประดิษฐ์กับการจัดการเรียนการสอน ๑๓๖

นายคมสัน สงวนวงศ์

นางสาวณัฐา จันท์พัฒน์

นายทวิโชค เรือนริน

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

(๒๓)

ศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของความเมตตาตามแนวสุวรรณสามชาดก	๑๕๒
นายวิทยา สุวรรณพันธุ์	
รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม	
ผศ.พิเศษ ดร.อรชร ไกรจักร์	
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา	
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
การบริหารทรัพยากรมนุษย์และความผูกพันกับองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง	๑๖๘
นายสุธน ชมชื่น	
ผศ.ดร.ภิญญาดา รื่นสุข	
คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
การบูรณาการไตรสิกขาและแนวคิดจิตสาธารณะเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	๑๘๕
นายเพชรวิทย์ ทองประยูร	
หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา	
วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
การเสริมสร้างกิจการคณะสงฆ์ตามหลักพระพุทธศาสนา	๒๐๐
พระวชิรธรรมวิธาน	
หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา	
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
แนวทางการส่งเสริมการให้ทานตามคติของพระโพธิสัตว์	๒๑๙
นางสุภาวดี คูหาทอง	
หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา	
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
บทบาทของเรื่องเล่าสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชต่อชาวจังหวัดระยอง	๒๒๗
นางสาวนุชลักษณ์ เจริญวัย	
ผศ.ดร.พยุ่งพร ศรีจันทวงษ์	
ผศ.ดร.สุรชัยนุกูล นุ่นภูบาล	
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	

(๒๔)

ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในตำแหน่งทางวิชาการ “ศาสตราจารย์” ของอาจารย์

ในสถาบันอุดมศึกษา

๒๔๓

ศ.ชานินทร์ สิทธิวัชรธรรม

รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์

ผศ.ดร.พิทักษ์ จันทร์เจริญ

ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์

หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

กลยุทธ์การตลาดสำหรับธุรกิจสิ่งพิมพ์ของมหาวิทยาลัย

๒๕๙

นายศรวิรรณ พูลต่ำ

รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน

รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์

ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์

หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

การพัฒนาวิชาชีพล่ามภาษามือ

๒๗๔

นางสาวธัญพร ปองทอง

ดร.มลิวลย์ ธรรมแสง

ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์

หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

พุทธศาสนสถาน : แนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

และภูมิปัญญาสู่ความเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในยุควัฒนธรรมร่วมสมัย

๒๘๗

ดร.ชลพรรณรัตน์ ดิษบรรจง

อาจารย์อริสา สายศรีโกศล

พระมหาวิชิต อคฺคชิตโต

ดร.สุรัชย์ พุดชู

คณะศาสนาศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ดร.กฤษฎา ดิษบรรจง

อัยการพิเศษฝ่าย สำนักงานอัยการสูงสุด

- คำศัพท์ “ธรรมจักขุ” : การอธิบายผ่านแนวคิดเกมภาษาของลุดวิก วิท겐สไตน์** ๓๐๔
- พระมหาวรญาณ ญาณกิตติ
 รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม
 ผศ.พิเศษ ดร.อรชร ไกรจักร์
 นางสาวจรงใจ เกรียงบุรพา
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ผลการใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการอ่าน KWL-Plus
 ที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสุเหร่าทางควาย** ๓๒๕
- นางสาวณัฐชา นีละไพจิตร
 ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะ
 ภาควิชาวรรณกรรมและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ศึกษากัมมัญฐานที่ปรากฏในอรรถกถาธรรมบท: กรณีศึกษาสหัสสวรรค์** ๓๔๓
- พระมหาฉลอง เขมรโต
 รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม
 ผศ.พิเศษ ดร.อรชร ไกรจักร์
 สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลและปัจจัยด้านสื่อดิจิทัลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจ
 ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี** ๓๖๑
- นางสาวณภัทรกาญจน์ ใบบัว
 ผศ.ดร.ณัฐกานต์ พฤษ์สรนันท์
 บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ศึกษากรณี ผู้ค้ายาเสพติด** ๓๗๔
- จำสิบตรี ธีรพงษ์ ศรีมาลา
 รศ.ดร.อัศกร ไชยพงษ์
 ดร.นพดล ทัดระเปียบ
 หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

(๒๖)

รูปแบบการบริโภคและวิถีชีวิตของพระสงฆ์ที่ปรากฏในอริยวงศ์สูตร

๓๙๕

ผศ.ดร.สุชาติ บุษย์ชญาณนท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

พระครูธีรธรรมบัณฑิต, ผศ.ดร.

พระครูพิมลสุตบัณฑิต, ดร.

ดร.นคร จันทราช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี

ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

โรงเรียนดอนเมืองจาตุรจินดา

๔๑๑

นางวรรณวิสา ชำนาญธรรม

ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผลการจัดการเรียนรู้แบบ 2W3P ร่วมกับแบบฝึกออนไลน์ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โรงเรียนดอนเมืองจาตุรจินดา

๔๓๐

นางสาวสุพิชชา ตระกูลสว่าง

ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การตีความ “นิพพานชั่วคราว” ตามนัยของพุทธทาสภิกขุ

๔๔๘

พระทินวัฒน์ จนทปญโย

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ค่านิยมของนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคระยอง ๔๖๐

นายอมร นัทธีประเสริฐ

ดร.ชญานันท์ นภัทร์ธรรมาชัย

ผศ.ดร.วิสสิกา รุมาคม

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

แนวคิดทางภาษา และการแสวงหาความรู้ในทัศนะของพุทธปรัชญา

๔๗๕

พระครูปริยัติคุณรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.

นายภาณุทัช แก่นวงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางสังคมในรายวิชาการงานอาชีพ

โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาโมเดลร่วมกับบอร์ดเกมสำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม

๔๘๗

นายณรงค์ ทรงอาจ

ผศ.ดร.สุระวีร์ เพียรเพชรเลิศ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัตกรรมการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ศึกษาวิเคราะห์ความสุขในการดำเนินชีวิตตามแนวสุสุตร

๕๐๑

พระมหาเกิดม้น ถิรวโร

พระปัญญาวชิรบัณฑิต, รศ.ดร.

รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทวิพากษ์เรื่อง พุทธวิธีบริหาร

๕๑๙

พระวชิรธรรมวิธาน

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒๘)

ภาคผนวก

- คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาริชาการ ๕๓๐
- แบบฟอร์มการส่งต้นฉบับเพื่อพิจารณานำลงในวารสารมหาจุฬาริชาการ ๕๔๓
- กระบวนการจัดทำวารสารมหาจุฬาริชาการ ๕๔๔
- หลักเกณฑ์ในการตีพิมพ์ต้นฉบับของวารสารมหาจุฬาริชาการ ๕๔๕
- ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารมหาจุฬาริชาการ ๕๔๖